

Finansdepartementet

Gjennomføring av IORP II-direktivet i norsk rett

Kari Sjørholt

Pensjonskassekonferansen, 2. november 2021

Disposisjon

- Bakgrunn
- Arbeidet med lov- og forskriftsforslag
- Oversikt over viktige endringene i direktivet
- Gjennomgang av enkelte temaer
 - Lov-/forskriftsforslag
 - Høringsmerknader
- Videre prosess

Bakgrunn

- Direktiv (EU) 2016/2314 om virksomhet til og tilsyn med pensjonsforetak (IORP II-direktivet)
- Gjelder i EU fra 13. januar 2019
- Høringsnotat 24. juni 2019 med forslag til lov- og forskriftsendringer til gjennomføring av direktivet
- Høringsfrist 24. oktober 2019
- EØS-komiteen besluttet 5. februar 2021 innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen. Forbehold om Stortingets samtykke

Arbeidet med lov- og forskriftsforslag

- Forbereder lov- og stortingsproposisjon med forslag til lovendringer og anmodning om Stortingets samtykke til innlemmelse av IORP-II-direktivet i EØS-avtalen
- Forslag om endringer i forsikringsvirksomhetsloven og finansforetaksloven
- Forskrifter som berøres:
 - Forskrift om pensjonsforetak
 - Forskrift til forsikringsvirksomhetsloven
 - Forskrift til finansforetaksloven
 - Forskrift om risikostyring og internkontroll, om unntak fra meldeplikt ved utkontraktering og om overgangsregler til finansforetaksloven

Noen viktige endringer i direktivet

- Økte krav til virksomhetsstyring (risikostyring og internkontroll)
- Krav til kontrollfunksjoner
- Økte krav til informasjon til medlemmene
- Utkontraktering – krav til egnethetsvurdering
- Grensekryssende overdragelser
- Krav til åpenhet om virksomheten
- Viderefører prinsipp om minimumsharmonisering og proporsjonalitet

Krav til virksomhetsstyring, kontrollfunksjoner

- Krav til systemer for risikostyring og internkontroll
 - I dag forskrift om risikostyring og internkontroll
 - Forslag: Finansforetaksloven § 13-5 + forskrifter
- Kontrollfunksjoner:
- Risikostyringsfunksjon
 - Ikke krav i dag
 - Forslag: Finansforetaksloven § 13-5 skal gjelde
- Internrevisjonsfunksjon
 - Finansforetaksloven §§ 8-16 og 13-5 gjelder bare for pensjonsforetak som i mer enn 12 mnd. har hatt forvaltningskapital > 10 mrd. kr

Krav til virksomhetsstyring, kontrollfunksjoner - forts.

- Internrevisjonsfunksjon forts.
 - Forslag: Finansforetaksloven §§ 8-16 og 13-5 skal gjelde
 - Forslag om adgang til å søke unntak når ordningen har færre enn 100 medlemmer
- Aktuarfunksjon
 - I dag: Krav til ansvarshavende aktuar etter fvl. § 2-5
 - Forslag: Finansforetaksloven § 13-5 om aktuarfunksjon skal gjelde, oppheving av fvl. § 2-5
 - Noe ulike krav og ansvarsområder for ansvarshavende aktuar og aktuarfunksjon

Krav til virksomhetsstyring, kontrollfunksjoner - forts.

- Høringsmerknader
 - Overordnet: ikke gå lenger enn direktivets krav
 - Bruke prinsipp om proporsjonalitet/forholdsmessighet
 - Spørsmål om arbeidsdeling mellom funksjoner, om krav til utdanning/etterutdanning for aktuarfunksjonen og om godkjenning av Finanstilsynet.

Krav til informasjon til medlemmene

- Krav til generell informasjon
 - Forslag til fvl. § 2-7 og forskrift til fvl. (§ 11-1)
 - Gjelder informasjon om regelverket for pensjonsordningen mv.
 - Informasjonen skal være offentlig tilgjengelig
- Krav til pensjonsoversikt
 - Forslag til ny fvl. § 3-23a og forskrift til fvl. (§ 8-7)
 - Kortfattet dokument med nøkkelinformasjon for hvert medlem
 - Skal angi bl.a. opptjente rettigheter, forventet fremtidig nivå på pensjon, basert på ulike scenarier
 - Foreslås å gjelde både for livsforsikringsforetak og pensjonsforetak

Krav til informasjon – forts.

- Digitalt førstevalg
 - Forslag til fvl. § 2-7 (5) og forskrift til fvl. (§ 8-7)
 - Ikke krav etter direktivet
- Høringsmerknader
 - Formålet med pensjonsoversikt er isolert sett positivt, men blir for omfattende
 - Mange bestemmelser om informasjon – lite ryddig
 - For lite tilpasset nasjonale forhold
 - Ikke tilstrekkelig vurdert opp mot andre informasjonsplikter
 - Behov for tilpasninger for kommunale pensjonsordninger

Krav til egnethetsvurdering ved utkontraktering

- Direktivet:
 - Faktiske ledere og personer som ivaretar nøkkelfunksjoner skal oppfylle krav til egnethet
 - Egnethetskravene omfatter også personer eller enheter som har fått utkontraktert nøkkelfunksjoner til seg
- Krever i utgangspunktet ikke regelendring i norsk rett.
- Forslag om at daglig leder og styremedlemmer hos tjenesteyter også skal oppfylle krav til egnethet
- Høringsmerknader
 - Går lenger enn det som er påkrevd og hensiktsmessig
 - Gir økte kostnader – kan ikke forsvares når dette ikke er pliktig etter direktivet

Grensekryssende overdragelser

- Direktivet åpner for grensekryssende overdragelser av pensjonsordninger mellom pensjonsforetak
- Forslag om ny § 12-28 i finansforetaksloven + forskrifter
- Foreslår at overdragelse kan omfatte fripoliseporteføljer i tillegg til kollektive ordninger
- Høringsmerknader
 - Støtter at fripoliseporteføljer omfattes
 - Bekymring for overdragelse til markeder med mindre robuste soliditetsregelverk

Videre prosess

- Fremlegge Prop LS for Stortinget
- Oppheve konstitusjonelt forbehold når Stortinget har vedtatt lovendringene
- Fastsette forskrifter
- Ikraftsetting